6260

LAUREANO FONTANALS y JOAN E. MORANT

LLADRES A CASA!

COMEDIA

en un acte y en prosa, original

MADRID
SOCIEDAD DE AUTORES ESPAÑOLES
Calle del Prado, n.º 24

1917

8

¡LLADRES A CASA!

Ningú pot traduir ni reimprimir aquesta obra sense permís dels autors : La *Sociedad de Autores Españoles* està encarregada de la cobrança dels drets de representació : Queda fet el dipòsit que marca la lleí.

¡Lladres a casa!

COMEDIA

en un acte y en prosa

ORIGINAL DE

LAURERNO FONTANALS Y JOAN E. MORANT

Estrenada en el TEATRE DE LA COMEDIA, de Barcelona, la vetlla del 16 de Novembre de 1916, per la Companyía del primer actor

Enric Gimenez

BARCELONA

IMP. FRADERA Y C.ª - BAILÉN, 215 (G.)

1917

Digitized by the Internet Archive
in 2012 with funding from
University of North Carolina at Chapel Hill

http://archive.org/details/lladrescasacomdi1958font

Al notable primer actor y director

Enric Gimenez

En testimoni d'admiració y bona amistat,

Els Autors.

REPARTIMENT

ELVIRETA	Srta. Redondo
CINTETA	» Losada
D.ª GRACIA	Sra. Prats
NOYA 1.ª (1)	» Panadés
» 2.ª (1)	Srta. Baseda
GERONI	Sr. Munt-Rosés
BIELÓ	» Tubau (C.)
ALBERT	» Martí
QUICO	» Más
MINYÓ 1.er	» Tubau (R.)
» 2.ón	» Pallarés

Homes del poble

L'acció en una masía de montanya

Direcció escénica: D. ENRIC GIMENEZ

(1) Les companyies de poc personal, poden prescindir d'aquestes dugues figures.

NOTA.—La mateixa companyia de D. ENRIC GIMENEZ, va representar aquesta comedia per primera vegada en el TEATRO CASINO CERETANO DE PUIGCERDÁ, la vetlla del 31 d'Agost de 1915, baix el següent Repartiment: *Elvireta*, Sra. Hernández.—*Cinteta*, Srta. Bosch.—*Donya Gracia*, Sra. Prats.—*Noya 1.ª*, Sra. Panadés.—*Geroni*, Sr. Munt-Rosés.—*Bieló*, Sr. Rovira.—*Albert*, Sr. Martí.—*Quico*, Sr. Pallach.—*Minyó 1.er*, Sr. Tapias.—*Minyó 2.ón*, Sr. Lagar.

ACTE UNIC

Entrada d'una masia. Al fons gran porta practicable. Al recó del fons de la dreta la llar del foc amb un bell grapat de llenya qu'hi crema. A primer terme de la dreta, una porta; a l'esquerra dugues portes, totes practicables. Mobles i eines propis d'una pagesia. Prop del proscení, cap a la dreta, una taula amb tinté, alguns llibrots i una carpeta. Bancs i cadires. Es a més de mitja tarda.

ESCENA PRIMERA

GERONI, CINTETA, QUICO, NOYS 1.er y 2.º NOYA 1.ª y 2.ª NOYS Y NOYES

Tots están treballant ab quelcom que'n una pagesia's pugui fer dintre de casa com desgranar panotxas. Están sentats tots, uns a terra, altres en cadires.

Geroni — A la Cinteta. Atiya'l foc noya, que sembla que s'apaga.

Cinteta — S'alsa y atiya'l foch. Si que'n fa de fret avui.

Noya 1.ª — ¡Oydà! y que's fa dir si senyor.

Min. 1.er — Estrany que no nevi.

Cint. — Just; ab el cel com un mirall.

Min. 1.er — Bé, vull dir...

Noya 1.ª — Trayeuli la galleda a n'aquet que'ls hi ha ficat tots dos.

Cint. — Es que'l costat de la Roseta s'hi pert el món de vista.

Noya 2.ª — No m'hi enredeu a mi.

Min. 1.er — Bé; que voleu que vos hi faci si m'ha sortit aixís.

Cint. — Després d'haver atiyat el foc s'entorna a seure. Al veure a n'en Quico que porta la pipa a la boca y té treballs per encendrela gastanthi forces mistos. ¡Te corsecaràs, Quico!

612230

Geroni — Noy, ¿què no tira?

Quico. — ¡Aquesta rediastre de pipa'm fa gastar més mistos...

Noya 1.ª — Mistos array que l'estanc ne venen...

Cint. — La pudó que fa que no se li pot aguantar cara.

Noya 2.ª — Si que té rahó la Cinteta.

Noya 1.ª — Ja pots dirho...

Quico. — Pel noy 1.er. Pitjor aquet que fuma caliquenyos.

Min. 1.er — Picantse la butxàca de l'hermilla amb la punta dels dits. Es més sà.

Geroni — Es vritat, perque a cada caliquenyo li deus fer la vida al menys quinze díes seguits.

Min. 1.er — ¡No tant!

Quico. — De tots modos, més val aquí que a câl apotecari.

Min. 1.er — Té rahó'l Quico. En Quico pipa amb molta força fent molt fum.

Cint. — Però, si això son matzines. Tus. ¡Ejem, ejem!... Té, ja m'has tapat.

Quico. — Agafa'l sec.

Cint. — ¿Què?

Quico. — Que ara va bé, dóna. Això mata'ls *mircobis.*

Geroni — Tossint també. Ejem, ejem... ¡Burrango! Està bé que matis els *nicobris*... o com se'n digui... però no que'ns matis a nosaltres... Ejem, ejem... Vaja, apaga aqueix bracé.

Quico. — Apagant la pipa de mala gana. Ap. Té, ara que anava tant bé... Sou més enreda cuentos...

Geroni — A mi, la dóna, qu'al Cel sigui, me'l va treurer aquest vici, y ara, ni me'n recordo.

Quico — Malhumorat. Amb veu baixa. Està clar... y com que ell no fuma...

Noya 1.ª — Vaja, Quico, còntans un qüento que aixís te distrauràs. Amb intenció.

Quico — ¿Jo?... Sí, ara li fan lo mànec.

Tots — ¡Que'l conti, que'l conti!...

Quico — ¡Vaja, no estic per qüentos!

Cinteta — Apa, home.

Quico — Però, si no'n se cap. Això tu que sempre llegeixes aquests llibrots que'n diuen *novelas*, y que'ls dóna de ploma...

Cint. ¿Bé, y que hi tens que dir?

Quico Rès, si no ho dic pas amb segones...

Cint. Em costa una mica, però lo qu'escric mitg se pot llegir... mentres que tu...

Noya 1.ª ¡Doncs que'ns en conti un la Cinteta que'n sabrà més que aquest gamarús.

Quico Pacient. ¡Y no m'alabo!

Cint. No tindrém temps perquè ja's tart y desseguida arribarà'n Bieló.

Noya 2.ª ¡Y deixa'l està'l teu home!...

Min. 1.er Ahont ha anat en Bielo?

Geroni A l'estació.

Cinteta Amb la tartana a buscà a les senyores.

Noya 2.ª ¿Les senyores venen?

Noya 1.ª ¿Ara, al pic de l'hivern?

Geroni Amb respecte. Les senyores venen quant els hi dona la gana; per això son senyores.

Noya 1.ª Ja, ja... però, com que no venen més que a l'istiu.

Noya 2.ª *Bueno*... vinga'l qüento...

Cint. Doncs, una vegada...

Min. 1.er ¡Vaja, calleu!... Fent callà'ls que parlan entre ells.

Cint. Una vegada era un marqués que vivía en un Castell, y era molt ric y tenía una filla... D'això fa una pila, pila d'anys.

Min. 1.er Quant encara portaven coraça, ¿oy?

Quico ¡Eli!

Cint. Y casco y espasa...

Noya 1.ª ¿Què més...?

Cint. Un capità de lladres (En Geroni que també escolta amb molta atenció, comensa a posà mala cara y a arrufà'l nas) va veure un día a la filla del Marqués, qu'era molt maca, y se'n va *animorà*. Y fent se passà per un cavaller del veinat, va anar al Castell a demanarla a son pare.

Min. 2.º ¿Son pare era'l marquès?

Cint. ¡Y està clar home!...

Quico No; que sería'l cobrador de contribucions.

Cint. El marquès no li va volguer da, y'l capità va jurà robarla. Y una nit molt fosca, molt fosca, va fer una mina per sota terra; y's va ficar al Castell.

Geroni — Tot esparverat. ¡Vaja, noya; no m'agrada que contis aqueixes coses esgarrifoses. Ja sabs que m'esborronen y després pensanthi no dormo...

Noya 1.ª — ¡Tant bonic que's!

Noya 2.ª — ¡Deixeuli que ho conti!

Geroni — De mal humor. ¡He dit que no, burrango... ¡Cóm s'han de dir les coses!..

Cint. — Ap. a les noyes que li fan senya de que ho conti. Lo pare no ho vol... Se senten picarols.

Geroni — Calleu... sembla que senti soroll de picarols.

Cint. — Tot aixecantse. Sí; son ells. Geroni y Cinteta van cap a la porta.

Min. 1.er — Ap. el demés, referintse a n'en Geroni. Està molt esporuguit...

Quico — No té rès d'extrany. Com que ja es vell y té *panís*... Senyalant amb los dits que té diners.

ESCENA SEGONA

DITS, D.ª GRACIA, ELVIRETA y BIELÓ

D.ª Gracia, Elvireta y Bieló, surten per la porta del fons. Las dugas primeras amb trajo de carrer y amb barret. En Bieló porta dugas maletas; una de gran y una de petita.

En Gregori y la Cinteta, donan mostras de content y de respecte. D.ª Gracia, un hom xic magestuosa y l'Elvireta, força afable y sençilla.

Cint. — ¡Ay, la senyoreta!... S'abraçan.

Elvira. — ¡Hola, Cinteta!

Geroni — ¡D.ª Gracia!

D.ª Grac. — ¿Què tal Geroni?

Geroni — Ja ho pot veure... defensantnos.

Bieló — Entrant Déu vos guard.

D.ª Grac. — A ne'n Bieló Deixa la petita aquí. Referintse a les maletes. L'altra ja la pots entrar al qüarto.

Cint. — Saludant a D. Gracia. ¡Senyora!...

D.ª Grac. — Hola, Cinteta... Dirigintse a la gent que trevalla. Bones tardes, jovent.

Quico — Benvingudes siguin les senyores.

D.ª Grac. — Quin bó que fa de trevallar aprop del foc.

Noya 1.ª — ¡Déu n'hi doret!

Geroni — Mirantse a les senyores y sense sapiguó que dilshi. ¡Ay burrango... qui ho havía de dir!...

Cint. Id. Ara vegi...

Bieló Surt ja sense la maleta. A n'en Geroni. Sogre. He trobat el noy de can Baldiró y m'ha dat un farcell per casa seva. Li vaig a portar ara perque després sería massa tart.

Geroni Ves, peró no tardis.

Cint. No t'entretinguis ¿sents?

Bieló No tinguis por. En un salt soc aquí. En Bieló se'n va pel fons.

ESCENA III

DITS, menys en BIELÓ

Elvira A la Cinteta. ¿Es a dir que al cap de vall t'has casat?

Cint. Sí, senyoreta.

D.ª Grac. Ja varem rebrer la carta.

Geroni Un día o altra havía de ser. Ell no es cap milionari ..

D.ª Grac. Diners array, el sogre ja'n té per ell.

Elvira En Bieló es un bon xicot.

Geroni Vostès ja ho saben. De petit s'ha criat a casa...

Elvira Y t'estima, que's lo principal.

Cint. Amb entusiasme. Aixó sí, molt. Y jo també a n'ell.

Elvira Amb tristesa y fent un gros sospir. ¡Ay, que feliç ets!

D.ª Grac. Amb tó reprensiu. ¡Elvireta, no comensem!...

Cint. Si que'n soc, tant que no envejo la felicitat de ningú.

D.ª Grac. Haventhi pa a la post...

Geroni No n'hi falta, gracies a Déu. Aixís es que'ns portem tots molt bé.

D.ª Grac. Me'n alegro tant. Girant la conversa. ¿Ja'ns haveu arreglat les habitacions?

Cint. Sí, senyora.

D.ª Grac. Molt bé. A veure, noya (a l'Elvira) treuli'l regalet.

Cint. Contenta. ¿Per mí?

Elvira Sí, dóna. A veure si'l trovo...

Obra la maleta que'n Bieló ha deixat sobre la taula. Treu primer uns llibres embolicats amb uns exemplars del

diari *La Vanguardia*. Els desembolica deixant el diari sobre la taula.

Cint. Ay, quins llibres... ¿que son *novelas*?

Elvira Sí.

Cint. Tant que m'agrada llegirne.

Elvira Donantli un dels llibres. Aquesta ja te la pots quedar que ja l'he llegida. Llegint el títol. «*El amante de la luna o un corazón traicionero.*»

Cinteta ¡Quin títol més bonich! Gracies, senyoreta. Deixa'l llibre sobre la taula.

Elvira Treu una capseta. Té; aquí tens lo regalet de boda. Obra la capseta y li dona.

D.ª Grac. Encara que arriva un xic tart...

Geroni Vol callà, senyora...

Cint. Mirant lo regalo molt contenta. ¡Ay! quines arrecades més boniques!...

Geroni Vaja, noya, dona les gracies.

Cint. Tantes gracies.

Noya 1.ª A veure, Cinteta. Amb curiositat.

Noya 2.ª Deixeuho veure.

Cint. Tota cofoya ensenyant les arrecades. Mireu.

Noya 1.ª Noya; ¡quin goig que fan!

Noya 2.ª ¡Tira peixet! ¡Això es del hú!

D.ª Grac. A l'Elvireta. Aném a trasmudantse.

Geroni Vostès mateixos. Recullen la maleta y s'en van per la primera porta de la esquerra. En Geroni les acompanya fins a la porta.

ESCENA IV

DITS, menys D.ª GRACIA y l'ELVIRETA.

Geroni A la Cinteta. Apa, noya, prou. Deixales, ¡que de tant potinejarles fareu que perdin la lluentó. La Cinteta recull la capseta y se la fica a la butxaca

Noya 2.ª Molt boniques, noya.

Noya 1.ª Si sabía que me'n havíen de regalar unes com aquestes me casava demà mateix.

Min. 1.er Sí; amb l'escura xumaneyes.

Quico. Deuen ser d'or.

Geroni ¿Doncs de que vols que siguin, papanates?

Quico — Com que diuen qu'ara n'hi ha unes de llautó que donen el cop.

Geroni — Tu si que'ts de llautó, beneit.

Quico — Doncs, no me n'he adonat.

Geroni — Y tu, Cinteta. ¿qu'has de perdre la lliçó avuy?

Cint. — No, pare.

Geroni — Apa, doncs, mentres aquests acaben la feina agafa la ploma y fes que'l mestre no hi tingui res que dir.

La Cinteta s'assenta a la taula, obra una de les noveles que li ha dat l'Elvireta y's posa a escriure copiant de la novela.

En Quico agafa *La Vanguardia*, qu'han deixat sobre la taula y llegiex per ell.

Petita pausa.

Quico — ¿Heu vist lo que porta'l diari?

Geroni — ¿Què?

Min. 1.er — ¿Què porta?

Quico. — Que per aquests voltants corre una cuadrilla de lladres.

Geroni — ¡Romansos!

Quico — Aquí ho diu. Jo no m'ho empesco pas.

Geroni — A veure... llegeix.

Quico. — Llegint. «En el Gobierno Civil se susurraba ayer, que una numerosa cuadrilla de bandidos merodea por una de las comarcas más ricas y montañosas del principado. Con el fin de no producir una falsa alarma, dicen que la autoridad gubernativa ha pedido detalles a los Alcaldes de los pueblos, antes de dar la noticia oficialmente».

Geroni — Tot espan'at, fent la senyal de la Creu. ¡San Marc, Santa Creu, Santa Bárbara no'ns deixeu. Això ens faltaba.

Quico — Bé, mentres no se sàpiga oficialment...

Geroni — Riuten d'això. Quant el diari ho porta...

Min. 1.er — Ap. al Noy 2.º ¿Veus? L'avi ja està tot neguitós. No tingueu por... aquí no vindràn.

Geroni — ¡Ay, Déu no ho vulgui!... ¡Però jo no sé... no no sé aquets governs que's lo que pensen...! ¡Ara que feia temps qu'estavem tranquils...!

Min. 1.er — Bé, no vos amoineu que no serà rès això

Quico — Es lo que jo dic. Quatre alegrois que hauràn sortit a pendrer la fresca... Els civils els perseguiràn... pim, pam, pum, quatre castanyes y s'ha acabat el qüento.

Cint. — Y esta clar. pare; no vos hi poseu cap pedra al fetje.

Geroni — Peró quant un ja té anys, y té interessos y sab les suades que li han costat d'arreconar... ¡ah. fillets de Déu, raca molt que bufi un mal vent y'n faci neteija en un dir Jesús.

Cint. — Bé, home, sigui lo que Déu vulgui.

Quico — Fet y fet, no passarà rès.

Geroni — Déu vos escolti... Vaja, aplegueu que ja es tart. Tots s'axequen.

Uns — Despedintse. Santa nit.

Altres — Sopar de gust.

Geroni — Santa nit.

Cint. — Amb Déu siau.

Quico — Y no cal trencarsi la closca, Geroni.

Geroni — Ja, però'l pensament, ¿qui'l detura?

Quico, Noys 1.er y 2.º, Noya 1.ª y 2.ª y Noys, s'en van per la porta del fons. Se fá fosc.

ESCENA V

GERONI, CINTETA, DONYA GRACIA y ELVIRETA

Donya Gracia y l'Elvireta, surten per la primera porta de la esquerra, totes exaltades.

La Cinteta s'aixeca de la taula y li cau lo paper ahont escribía. Encen un llum que hi haurà penjat de hont se vulga.

D.ª Grac. — Tot sortint. ¡Ay, Déu me dongui paciencia!... ¡Déu me'n redongui!...

Elvira — ¡Però, mamà, no's posi així!

D.ª Grac. — ¡Doncs com m'haig de posar, desagrahída!...

Geroni — ¡Senyora! ¿Què li passa?

Cint. — ¡Senyoreta!

Elvira. — Plorant y abrassan'se a Cinteta. ¡Què soc desgraciada!

Cint. — ¿Què té?

D.ª Grac. — ¡Geroni, això es un matament! ¡Crii filles edùquiles, instruièxiles, facilshi fer *labors*, y que

toquin el piano, y que sàpiguen francès, perque després vingui un galdrapes tocacampanes y se les hi emporti y les hi faci desgraciades...!

Elvira ¡Però. mamà!... ¡Ay, que'm fa patir quan diu això! L'Albert ni es galdrapes ni es tocacampanes. Es de molt bona familia y es ric.

D.ª Grac. ¡No me l'anomenis, que sols de sentir el seu nom ja m'agafa la *caqueca*. Aqueix baligabalaga es un tarambana... ja he perdut el compte de les vegades que t'ho he dit... y no'n vull de tarambanes per gendres.

Elvira Doncs que vol, ¿lo fill del Rei?

D.ª Grac. ¿Ho veu? ¿Ho veu quines respostes?... Y edùquila, y que sàpiga francès y que faci *labors* y que toqui'l piano... perque després li contesti aixís...! ¿No ho troba, Geroni?...

Geroni La vritat; no ho trovo pas com cal.

Elvira Ap. a la Cinteta. Ja ho veus, Cinteta. Un promès guapo, bon xicot, ric, que m'estima tant... y rès... la mamà no ho vol perque li ha agafat manía. ¿Digam si no fa perdre l'enteniment?...

Cint. Ap. a l'Elvireta. Y té rahó, pobreta. Com si s'hi hagués de casà ella.

Elvira Això mateix.

D.ª Grac. Després... Crec que al col-legi't devíen ensenyar a respectar l'autoritat paterna... Ap. a n'en Geroni. Això de paterna vol dir dels pares... Alt. Una mare sab més que tú lo que't convé per la teva felicitat, y, per lo tant, deus respectar y obeir lo que jo't mano, que soc dóna d'anys... Ap. a n'en Geroni. Bé, no gaires per això... Alt. y en aquet punt tinc més experiencia que tú.

Geroni Es vritat. La senyora ha tingut tres marits, y amb tots très, que jo sàpiga, li ha anat molt bé.

D.ª Grac. Això't demostrarà'l meu bon cop-d'ull, y que tot seguit conec de quin peu coixejen els homes.

Elvira Es que l'Albert no coixeja pas.

D.ª Grac. ¡Mireu amb que'm surt ara...! No fa falta que vagi ranco. Aqui's tracta de la coixera moral

y a n'aquet sentit a tots els homes els hi falta *algo*.

Elvira — A l'Albert no li fa falta rès.

D.ª Grac. — Contrariada. A n'en Geroni. ¡Ja ho veu, ja ho veu!... Y això que ha estat educada en bons col-legis, y té principis... que jo'ls hi he ensenyat... y sab de francès, que de tant bé que'l parla els francesos s'hi veuen negres per entendrer-la, y toca'l piano, que quant s'hi posa fa un terratrèmol que'm té esverat tot lo veinat, y li treu els comptes de la plaça a la minyona que no s'hi equivoca més que de quant en quant, y hasta pinta... y tot perque al parlar d'aqueix plançó d'escardot, me faci veurer la padrina y això que fa cinquanta anys que's morta.

Geroni — Déu l'hagi perdonada.

Elvira — ¡Peró, mamà!...

D.ª Grac. — ¡Però, raves!... Te torno a dir y't repeteixo que d'aquí no'n sortirém fins que t'hagi fugit de la mollera aqueix poca pena, encara que ens hi haguém d'estar tota la vida!

Elvira — Plorant. ¡Jo'm moriré!...

D.ª Grac. — ¡Te'n guardaràs ben bé prou sense'l meu permís!

Cint. — Ap. a l'Elvira aconsolantla. No's desesperi, senyoreta; tot s'arreglarà.

ESCENA VI

DITS y BIELÓ

En Bieló entra pel fons tot esverat.

Bieló — ¡Ja soch aquí!

Cint. — Bé massa qu'has tardat.

Geroni — Veyen l'esverament d'en Bieló. ¿Què tens? ¿Què't passa?

Bieló — ¡Males noticies!

D.ª Grac. — ¿Què dius?

Geroni — Impacient. ¡Vaja, enjega!

Cint. — ¡Digues, no'ns tinguis aixís!

Bieló ¡Una partida de lladres!

Geroni ¿Què?!
D.ª Grac. ¿Que diu, què?!
Cint. ¿Una partida?
} Sorpresos, com si no ho hagessin sentit.

Bieló Una partida de lladres. Acabo de veure a la parella de la Guàrdia Civil y m'han dit que de Barcelona han rebut l'ordre de vigilar, perque corra pels voltants.

Geroni ¡Déu ens ajudi!...

Cint. ¡Peró, serà vritat?

Bieló ¡Quan los civils ho diuen!...

D.ª Grac. ¿Una partida de lladres? ¡Ay, pobretes de nosaltres!

Elvira Ja ho veu ahont ens hem ficat. ¿Què fem aquí totes soles?

D.ª Grac. ¡Per culpa teva! ¡Ay, Déu ens assisteixi!

Geroni Fent un punt d'home. ¡Com s'enten soles?... ¿Y nosaltres que no som ningú?...

Bieló Ap. Casi, casi que no.

D.ª Grac. Abrassant a l'Elvireta. ¡Vinem aquí, filla meva del meu cor!...

Elvira ¡Si no'ns haguessim mogut de Barcelona...!

Bieló Be, y ara ¿què fem?

Geroni Mira: primer de tot, tanca la porta, que ja es fosc. No sigui que baixin pel plà, y... Ap. ¡Ay, Déu meu, quin neguit!...

En Bieló tanca la porta del fons.

D.ª Grac. A l'Elvireta. ¿Sabs que hi agafat fret? Se'm posa la pell de gallina.

Elvira Abriguis.

D.ª Grac. Vesme a buscar la *toquilla*.

Elvira ¡No goso...! ¡Tinc por!...

D.ª Grac. Es vritat. Anemi totes dugues.

S'en van per la primera porta de l'esquerra.

ESCENA VII

DITS, menys D.ª GRACIA y ELVIRETA

Geroni Plè de por. A la Cinteta. Cinteta: ves al meu qüarto y tanca la finestra... ben fort.

S'en va la Cinteta tot tremolant per la segona porta de l'esquerra.

A n'en Bieló. Y tu Bieló: tanca la finestra del vostre. Totes les precaucions son poques.

Bieló Si, perque, com hi ha mon, si fican lo nas a casa ¡ens hem ben lluhit!

En Bieló, tremolant també, s'en vá per la porta de la dreta.

ESCENA VIII

GERONI

Vès; tant tranquils qu' estavam. Ay, Sant Marc, Santa Creu... Senyantse. ¡Quin neguit tinc!... Y amb rahó, perque... ja veuràs, Geroni, anem a comptes... La partida per la montanya no hi pot passar masses díes, perque la boca no té espera... y succeirà com sempre... baixaràn de nits al plà, se ficaràn per les cases, y com que lo que volen son diners... els mes rics del poble serem els que... S'adona del paper que avans li ha caigut a la Cinteta. ¿Un paper? Lo cull y'l llegeix. Se queda tot esglayat. ¡Burrango!... ¿que's això?

Llegint. «Esta noche, sin falta, a las 11 en punto, dejarà V. en el quicio de la puerta de su casa, la suma de 5000 pesetas en plata. De no hacerlo pegaremos fuego a la vivienda y perecerán ustedes entre las llamas. El Jefe de la partida.»

Parlant. ¡Déu ens assisteixi! ¡Estem perduts!... ¡Ja m'ho pensaba...! ¡Diners, està clar, volen diners...! Res, Geroni, que ja hi som... ja no hi hà remey... ¡Però, ¿per hont redimoni han ficat aquest paper?... ¡Això sembla cosa de bruixes!... ¡Cinc mil pessetes!... ¡Perduts, estem perduts! Se fica'l paper a la butxaca.

ESCENA IX

GERONI, D.ª GRACIA, ELVIRETA, CINTETA y BIELÓ

D.ª Gracia y Elvireta, surten primer, per la porta primera de l'esquerra, grogues de por.

D.ª Grac. ¡Geroni! ¡Homes, homes armats!...

Geroni — Espanta'. ¡D.ª Gracia!

Elvira — ¡Rodeijan la casa...! ¡Ay Verge Santa!...

D.ª Grac. — ¡Per la finestra'ls hem vist!...

Cint. — Surt tota espantada per la segona porta de l'esquerra. ¡Pare! homes armats... per la finestra...!

Bieló. — Surtint també tot esverat per la porta de la dreta. ¡Un home armat, sogre! Mirava cap aquí y semblava que no volía ser vist. Deu ser la partida que ja ha baixat al poble.

Geroni — ¡Perduts, perduts sens remey!

D.ª Grac. — ¡Mare de Déu de la Bonanova; un ciri vos prometo si sortim d'aquest perill!

Cint. — ¡Pobres de nosaltres!

Geroni — Ap. a n'en Bieló, amb molt misteri. He rebut un anònim *firmat* pel quefa de la partida... Que les dònes no ho sentin.

Bieló — Ja'ns han flairat. Y ¿què vol?

Geroni — Diners.

Bieló — Ja m'ho pensaba que seriam els primers.

Geroni — Com que tinc l'anomenada de ser el més ric del poble... Això 'ns perdrà.

Bieló — Bé, y que penseu fer.

Trucan a la porta del fons amb cops molt forts. Tots quedan esglayats.

Tots — ¡¡Ja son aquí!!

Bieló — ¡Estem ben guarnits!

Elvira — ¡No'n sortirem vius!

Geroni — S'enyantse. Sant Marc, Santa Creu...

D.ª Grac. — Les cames me fan figa. Tornan a trucar més fort.

Bieló — ¡Ja hi tornan!

Geroni — ¿Què fem?!

D.ª Grac. — ¡No obriu, no obriu!

Cint. — També tiraràn la porta a terra.

Elvira — ¡Es veritat!

Geroni — ¡No hi hà remey!

Bieló — Sentintse valent tot d'un plegat. Però si 'ns acorbardim serà pitjor. Tornan a trucar.

Geroni — ¿Què faríes tú?

Bieló — ¿Jo? ¡faría un punt d'home!

Geroni — Mira, noy qu'aquets punts de vegades s'escorren y surten molt cars.

Cint. Jo trobo que té rahó. Si veuen que'ns acobardim, faràn xixines de nosaltres.

Elvira Ap. a D.ª Gracia. ¿Què diu que'ns faràn?

D.ª Grac. Xixines.

Elvira Ay, Mare de Déu... ¿y què's això?

D.ª Grac. No ho sé... alguna cosa esgarrifosa.

Geroni A n'en Bieló. Bé, tú mateix... fes lo que't sembli, mentres ne sortim amb la pell.

Bieló Doncs, teniu. Agafa un samalé y'l dona a n'en Geroni. Ell n'agafa un altre. Agafeu aquest samalé. Jo aquest altre. A D.ª Gracia y l'Elvireta. Vostès ens han d'ajudar també.

Elvira ¿Què'm de fer pobres de nosaltres...?

Bieló Agafin una cadira cada una.

D.ª Grac. Perquè ¿per seure?

Bieló No, senyora per tirársela al cap, si convé.

D.ª Grac. A l'Elvireta. Noya, ¿que ti veus amb cor?

Elvira ¡Ay, pobre de mi!

Geroni Animantles. Senyores, hem de fer un esforç. Se tracta de la vida de tots.

D.ª Grac. Bé; farem lo que podrem.

Elvira Ap. ¿Tirarla?... Si no la puc alsar.

D.ª Gracia y l'Elvireta, agafan una cadira cada una. Tornan a trocar.

Bieló Alsant la veu. ¡Ja và! Natural. ¿Estem ben preparats?

D.ª Grac. Ap. Sí, per ben morir.

Bieló Doncs, apa, Cinteta, obra la porta.

Cint. Anant cap al fons, tot tremolant. La por no 'm deixa mourer les cames.

Obra la porta amb molt cuidado y surt en Quico, qui, al veurels amb los samalés alsats y amb les cadires a la mà, sorprés, se queda parat a la porta.

ESCENA X

DITS y'l QUICO

Quico ¡Què's això!

Cint. ¡En Quico!

Geroni ¿Ets tú?

Quico Sí, senyors, el mateix. Deixan estar samalés y cadires. Se tranquilisen tots.

D.ª Grac. ¡Ay!... ¡quin *susto* ens has dat!

Elvira Fins les dents me petan.

Bieló No vals tú la por que'ens has fet passar.

Geroni A n'en Bieló. ¡Tanca, noy, tanca! En Bieló torna a tancar la porta.

Cint. A n'el Quico. ¿Bé, que vols?

Quico No sapiguent que dir. Doncs... jo vos diré...

Geroni Vaja, home, que no estém per perdre'l temps.

Quico ¿Tan enfeynats estavau?

Bieló Que se t'ha perdut.

Quico ¡Justa! Com trobant una escusa. ¡La pipa!

Geroni ¿Quina pipa?

Quico Ay, ay... la meva, que me la dec haber deixada per aquí.

Cint. ¿Y a n'aquestes hores vens a buscarla?

Quico Es que com qu'un home es tan viciós...

Geroni ¡Ja podíes fumar troncs de sarments!

Cint. ¡O fulles de patatera!

Bieló ¡O mastegalls de regalessia!

Quico Si això es lo de menys... lo indespensable era la pipa.

Bieló ¡La pipa... la pipa...!

D.ª Grac Mireu que's tota una pensada a n'aquestes hores...

Elvira Y amb la por que tenim.

Geroni Apa, a buscarla; no perdem temps Tots se posan a buscar la pipa.

Cint. ¿No l'has deixada pas en algún recó?

Quico No 'm recorda bé.

En Quico fa per acostarse a l'Elvireta, y quan es aprop d'ella li dona una carta.

Ap. Aquesta carta per vosté.

Elvira Tota alegroya. Ap. Deu ser de l'Albert. Gracies,

Geroni ¡Burrango, ahont rediable deu ser aqueixa ditxosa pipa! Perdent la paciencia.

Elvira Decidida y contenta. No vos amohineu ja la trovarém.

Quico ¡Calleu, si la tinc aquí a la butxaca!... Se treu la pipa y l'ensenya.

Cint. Vaja, noy, ¿que tens l'enteniment begut?

Geroni Ya podíes haver'ho mirat millor avants de venir a interrompre les oración.

Bieló ¡Beneit del cabàs!... Apa... vesten...

D.ª Grac. Si que'ts desmemoriat, noy. ¿Que't sol succeir molt sovint això? En Quico està tot escorrejut sense saber que dir.

Elvira Ap. a n'en Quico. No'n fassi cas... Díguili que la llegiré axís que pugui.

Quico Ap. a l'Elvireta. Está molt bé. Alt. Vaja, santa nit.

Geroni Que Déu te fassi ensá y enllá...

Cint. Com la barca d'Olesa.

Bieló Y are mira bé ahont vas; no sigui que per comptes d'anar a casa teva't fiquis a la boigería.

En Quico obra la porta y fuig tot esbroncat. Bieló tanca la porta.

ESCENA XI

DITS, meny en QUICO.

Geroni ¡Mireu que's prou!...

Bieló ¡Quan jo dic que ni falta un bull com a les guixes!...

Cint. Li haguessiu dat un bon cop de samalé...

Elvira Ap. a la Cinteta. Es que m'ha portat una carta del meu promès.

Cint. Ap. ¿Ah, sí? Alt. ¡Y perquè se li había de dà'l cop de samalé, pobre xicot?

Bieló ¿De que te les heus, ara? Si tu mateixa ho has dit!

Cint. ¡Que no, que has sigut tu!

Bieló ¿Jo?

Cint. ¡Sí, tu?

Bieló Dubtant. Bé; no mi faré fort... com un hom està tan trastornat.

Cint. A qualsevol li pot passar de tenir una distracció.

Elvira Y esta clar; pobre xicot.

Geroni Bé, doncs; que vagi en nom de Déu.

D.ª Grac. Que hi vagi... ¡Però, y aquets que hi hà aqui fora? Jo no estic gens tranquila...

Geroni Ni jo...

Bieló Ni jo...

Cint. Bé; doncs ¿que s'ha de fer?

Elvira — Ab. referintse a la carta. Si la pogués llegir ara...
D.ª Grac. — Escolteu. ¿Y si s'avisés a la Guardia Civil?
Geroni — No està mal pensat.
Cint. — Te rahó la senyora.
Bieló — Això es lo que s'hauría de fer.
D.ª Grac. — Que'n vinguessin... una quarentena...
Bieló — ¿De civils?
D.ª Grac. — No; de parelles, y mentres nosaltres dormiam, que vigilessin.
Cint. — Molt ben dit.
Bieló — Ja hi podríam firmar amb que vinguessin els que hi hà al poble.
Geroni — Es l'únic remey que'ns queda... Se'ls ha de anar a avisar.
Cint. — Y ¿qui hi anirà? Pausa. Tots se miran.
Geroni — A n'en Bieló. Noy: hauràs de ser tú...
Bieló — ¿Jo?!
Geroni — ¿Doncs qui?
D.ª Grac. — A n'en Bieló. Vostè es el mes jove de la casa...
En Bieló mou lo cap.
Cint. — No'm dona cap gust que te'n vagis...
Bieló — Si a tu que't quedes no t'en dona ¿que farà a mi qu'haig de treurer les castanyes del foc.
Elvira — A n'en aquest jove que'ha vingut, sembla que no li ha passat pas rès.
Geroni — Es vritat.
Bieló — Es qu'ell no es de casa.
D.ª Grac. — ¿Y què te que veurer?
Bieló — Prou que te que veurer.
Geroni — Tapat bé que no't coneguin.
D.ª Grac. — *Vamos,* Bieló; fassi un esforç.
Elvira — Fassi un altre punt d'home.
Geroni — Fes el cor fort.
Cint. — Fes lo que't sembli, noy.
Bieló — Està bé; hi aniré; pero mentres jo *faig* tot això, vostès *fassintme* la caixa, per que de dret me'n vaig a sopar amb Sant Pere.
Cint. — ¡No diguis disbarats!
Geroni — Surts y apretes a correr.
Bieló — No m'ho haveu de dir, no, que ja ho faré.
En Geroni obra amb molt cuidado la porta. En Bieló si

acos'a tot tremolant y aixís que treu lo nas a fora apreta a correr. En Geroni, tanca la porta des-seguida.

Geroni — Sense por.

Bieló — ¡Que por! No l'he coneguda may.

Geroni — Te passa com a mi.

Bieló — Si fa o no fa... Arriva a la porta. Adeu siau, fins a la vall de Josefat. S'en và.

ESCENA XII

DITS, menys en BIELÓ.

Després que'n Geroni ha tancat la porta, tots si acostan y escoltan amb atenció.

Cint. — ¡Sembla que no se sent rès!

Geroni — ¡Ni una mosca!

Elvira — No li han dit ni una paraula.

D.ª Grac. — Y ¿què li havíen de dir?

Cint. — ¡Respiro!

Geroni — Ap. Ja està vist; no volen res més que'ls pistrincs.

Cint. — Déu hi fassi més que nosaltres.

Geroni — Noya; hem de pensar en tot. Les senyores voldràn sopar.

D.ª Grac. — ¿Que tens gana tu, Elvireta?

Elvira — Gens, ni mica.

D.ª Grac. — Jo tampoc.

Elvira — Lo que tinc es son.

D.ª Grac. — També jo.

Elvira — Ap. A veurer si s'en van a dormir y puc llegir la carta.

Geroni — Jo tampoc ne tinc de gana. No'm podría empassar ni un brí de palla.

D.ª Grac. — Ap. No anant de quatre potes ho crec ben bé.

Geroni — Tinc al padré una nosa com si m'hi haguessin ficat un pà de tres lliures.

Elvira — Aixins no es estrany qu'estigui desganat.

Geroni — Vull dir que amb lo neguit...

D.ª Grac. — No m'ho ha d'esplicar, que tots li tenim lo pà de tres lliures, y fins me penso que'l qu'hi tinc jo, es de nou y de crostons.

Elvira — Bé, ¿què fem, mamà?

D.ª Grac. — Si; anem al quarto; ens ficarem al llit, y sigui lo que Déu vulgui. Vaja fins demà.

Elvira — Bona nit.

Geroni — Que descansin. Ap. Si poden.

Cint. — Santa nit, que Déu ens dò.

En Geroni y la Cinteta, acompanyan a D.ª Gracia y l'Elvireta fins a la porta primera de l'esquerra.

ESCENA XIII

GERONI y CINTETA

Geroni — Y tu noya ¿que vols fer?

Cint. — Jo lo que vos volgueu.

Geroni — Ja veuràs: com que's tart, lo millor es que't fiquis també al llit. Jo ja esperaré a n'en Bieló.

Cint. — Com vulgueu.

Geroni — Com que'm penso que vindrà amb la parella...

Cint. — També m'ho sembla... y no pot tardar...

Geroni — Doncs, apa, vesten tranquila a descansar. Pensa que jo soc aquí que vigilo, y que la por, això que'n diuen por, ni la he coneguda may, ni m'ha fet dar un pas més depressa que l'altre.

Cint. — Vaja, doncs; santa nit.

Geroni — Déu ens la dongui ben bona.

La Cinteta s'en va per la porta de la dreta. En Geroni l'acompanya fins a la porta.

Aixis que's queda sol, mira per tot arreu y com un llampec se fica al seu quarto, segona porta de la esquerra.

No, lo que's jo, sol, aquí no m'hi estic. Ja trucaràn si volen.

L'escena's queda un moment sola.

ESCENA XIV

ELVIRA, després CINTETA

L'Elvireta surt per la primera porta de l'esquerra, de puntetes procurant no fer soroll.

Elvira — La mamà dorm... Si m'arriva a sentir, m'esbulla 'l marro. A veurer que' m diu l' Albert.

Se treu la carta det pit y llegeix.

«Amor meu: Soc aquí, aprop teu. Aquesta nit, quan tothom sigui al llit, fes per trovarte junt a la porta, perque quan jo truqui 'm puguis obrir. Hem de parlar y pendre grans determinacions.

Teu sempre, inquebrantable fins a la mort. Albert.»

Parlant. ¡Pobrissó...! Sols amb aquestes quatre ratlles, com se li coneix que m'estima, y això que 's veu que las ha escrit a les fosques... ¿Què l'esperi, ¿eh?... Si amor meu, t' esperaré encare que la son me rendeixi..., encare que'l fret m'enrampi..., encare que la por me mati. Si tu ets inquebrantable, la teva Elvireta es ferma com un turó... y això que fa poc no podía alsar una cadira...

Pausa. Si, però, si la mamà s'en và cap al meu quarto y no m'hi trova... Jo no sé com ferho... ¡Ah, si! La Cinteta m'ajudarà. S'acosta a la porta de la Cinteta y la crida. ¡Cinteta, Cinteta!...

Cint. Dintre. ¿Què hi hà?

Elvira Soc jo, l'Elvireta. ¿Que ja ets al llit.

Cint. Dintre. No encare. Surt. ¿Es vostè senyoreta? ¿Què fa aquí?

Elvira ¡Cinteta, per amor de Déu, ajudam?

Cint. ¡A què fer!

Elvira A sortir d'aquet mal pas.

Cint. ¡Quin mal pas!

Elvira Ja veuràs. L'Albert, lo meu promès, es aquí, al poble. M' ha escrit y'm diu que vol parlar amb mí; però si la mamà s'alsa y no'm trova al llit... ¡ay Déu ens enguard!

Cint. Bé ¿y què?

Elvira Are que'l teu marit no hi es, podríes ficarte al meu llit y aixis si la mamà hi va y t'hi trova's pensarà qu soc jo.

Cint. ¿Y que li diré s'm crida?

Elvira Rès, feste l'adormida. ¡Si; fesme aquet favor!...

Cint. Amb molt gust, senyoreta.

La Cinteta s'en va per la porta de la esquerra.

Elvira Poc a poquet... que no't senti.

ESCENA XV

ELVIRA, després l'ALBERT

Elvira — Ara, esperèm. S'assen. Pausa.
M'agafa un tremolor... Que 's trista la nit... Sembla estrany que'ls gats tinguin tanta tirada a sortir de vespres. . Y L'Albert ¿ahont deu ser? Perque si es veritat que hi hà els lladres pels voltants de la casa... ¡pobre xicot...! son capassos de ferni alguna de fresca... encara que mes fresca que la nit que fà...
Trucan suaument a la porta. Aixecantse. Diría qu'han trucat... ¡Ay quin tipitap me fa'l cor!

Albert — Dintre ¡Elvireta!...

Elvira — ¡Sembla que he sentit lo meu nom.
S'acosta cap a la porta.

Albert — Dintre. Elvireta, obra, soc jo.

Elvira — Sí; ell es. ¡Albert!

Albert — Dintre Obra, no tinguis por.

Elvira — No sé si'n sabré.
Fa un esforç y obra la porta que deixan sense tancar
Surt l'Albert vestit de cassador amb una escopeta a la ma que deixa arreconada. .
Contents els dos, pero l'Albert un xich esverat.

Albert — Elvireta, colomet meu, vida meva, serafí...

Elvira — ¿Ets tu, Albert?

Albert — Jo soc; aqui 'm tens...

Elvira — Em sembla imposible.

Albert — Y a mí; y a mí. No sabs lo qu'he sofert... Fa més d'una hora, més d'un sigle, una eternitat que rodo per aquest casal, com un burro'l bogit, com un au la presa, com una papellona la llum, mirant portes y finestres, murs y parets, reconades y sortints, alts y baixos, escletxes y furats, les lluernes dels cellers, a les golfes, als estables, als soterranis, al porxo, als pallers, a l'eixida, al galliner, a la cort dels tocinos... esperant veure ta imatje per algun costat, per algun indret... amb un fret, amb un griso que fà, en mitj de la foscuria més espessa, topant amb pedres, brossa, troncs, arbres, reixats y

parets... pero tot ho dono per ben passat, tot ho dono per ben sofert sols per tornarte a veure, per estar vora teu...

Elvira Doncs, jo...

Albert *Bueno,* digam ¿que ha passat? ¿Estàs trista? ¿Estàs alegre? ¿Estàs resignada? ¿Estàs animada? ¿Has pensat molt en mí? Què diu la teva mamà? ¿Es vol estar aquí gaire temps? ¿Te dona gaire martiri? ¿Em tira gaires maledicions? ¿Encara no'm pot veure?... ¡Però no'm contestes, no 'm parles, rès me dius, rès m' espliques...!

Elvira ¡Però si tot t'ho parles tú!

Albert ¡Ay, no'n fassis càs! Es qu' estic tant nerviós, tant emocionat, tant neguitós, tant frenètic... me queda tant poc temps pera enrahonar...

Elvira Be, però, calmat, sossegat...

Albert Tú ho has dit... que'm calmi, que'm sossegui...

Elvira Seu; respira... Li apropa una cadira. L'Albert, se..

Albert Rerpiro; sec. ¡Ay filleta meva de la meva ànima... quin goig, quin plaher, quina ditja, quina felicitat d'estar vora teu, sentinte, escoltante, mirante, veyente...

Elvira Calma', no enrahonis, tranquilisat.

Albert Que 'm calmi, que 'm tranquilisi... ja ho dius tú... però no pot esser. El temps apressa, y tinc tantes coses que dirte, tantes coses que contarte, tantes... Se va alsant de la cadira. Quan tu 'm vas enviar el recado fentme sapiguer la determinació que havía près la teva mamà, em vaig quedar fret, groc, rigit, estirat, tot d'una pessa com aqueixos ninots que tocan el bombo... Després..., després tot de sopte 'm vaig desestirar, desencongir, desencolar, fins crec que 'm vaig deslligorigar, perque va entrarme una excitació nerviosa tan intensa, tan viva, tan forta, tan exagerada, un tremoló, un petament de dents, un sexejament de tots els ossos, un entortolligament de tots els músculs, cartílacs, lligaments, nervis, venes, arteries...

Elvira Bé, sí, de tot tú.

Albert De tot jo, tú ho has dit, de tot jo... com si m'haguessin ficat dintre 'l bombo que hi han les boles de la rifa, y un boig m' hagués anat dant voltes mentres un altre boig li hagués fet pessigolles detràs de l'orella amb una palla.

Elvira Si, vaja; com un esquirol dins de la gavia.

Albert Just, com un esquirol, tu ho has dit, com un esquirol. Va entrarme tot seguit una calor, un caliu, una escalfor, com si pel voltant meu hi hagués vint alès que'm tiressin amb força de gegant vint brevades de forn...

Elvira ¡Sucarrimat, el meu fill de la meva ànima!

Albert Sucarrimat, sí, tú ho has dit, sucarrimat,

Elvira Bé, y ¿com has vingut aquí?

Albert Vaig dir als amics qu' havía pensat anar de cassera, y que si'm volían acompanyar. Tots varen dirme que sí, y sense perdre temps varem sortir, y muntanyes amunt, muntanyes avall, els hi portat fins aquí. Y aquí 'm tens nena meva, amor meu, videta meva, angelet meu, consol meu, tresor meu, colomet meu, hermosa, bufona, salada, pomet de jessamins...

Elvira ¡Prou, prou que'l temps apressa!

Albert Sí, es veritat; lo temps apressa. Y que diu la teva mamà.

Elvira Que no't vol; qu'està resolta a quedarse aquí tota la vida.

Albert Això a gust d'ella. A mí lo mateix me té ferte l'amor aquí com a ciutat.

Elvira ¡Bé, però això no pot durar! Aquet neguit, aquesta intranquilitat, aquet anar sempre de amagototis ens corsecarà y 'ns matarà... al menys a mí...

Albert Y a mí, Elvireta, y a mí. Tu no sabs com tinc lo pobret del meu cor Si'l vegessis sembla'l mateix que una figa panxona, quan les abelles ja l'han picada.

Elvira Y doncs ¿què penses fer? ¿Quins projectes tens?

Albert ¿Y tú què has pensat?

Elvira Jo rès.

Albert Doncs jo'l mateix.

Elvira — A les hores ¿perqué has vingut?

Albert — Per veuret y per dirte tot lo que t'hi dit y moltes altres coses que tinc al pap y que les circunstancies excepcionals perque estem atravessant no'm deixan dirte en aquest precís moment històric.

Elvira — Deixet d'histories y anem al càs. Jo aixís no hi puc viure.

Albert — Ni jo.

Elvira — Es necessari que prenguis una determinació.

Trucan a la porta.

Albert — Espantat y sense sapiguer que fer. Una determinació, sí; es necessari que la prengui...

Bieló — Dintre. ¡Obriu; soc en Bieló!

Elvira — Tota esverada. ¡Ay, Déu meu quin compromis!

Albert — Anant d'un cantó a l'altre com boig. Una determinació, si senyor, la de fugir, però no sé per ahont.

Elvira — ¡Amagat, corre!

Albert — Això estaba pensant, però ¿ahont? repeteixo.

Bieló — Dintre. ¡Sogre, obriu!

Albert — ¡No, no obriu encare!

Elvira — ¡Corre, cuita!

L'Elvira empeny a l'Albert. Aquest se fica per la porta segona de l'esquerra.

Albert — ¡Jo'm fico aquí!

Elvira — ¡No, aquí no! Quan l'Albert ja es dins. Ay, Déu meu, qu'ha fet. Se sent soroll dintre del quarto.

Geroni — Dintre. ¡Burrango! ¡Un home!

Albert — Sortint tot esverat. ¡Diantre! ¿Ahont me fico? ¡Aquí!

Se fica'l quarto de D.ª Gracia, primera porta de l'esquerra.

Elvira — Volguentlo detenir. ¡No, aquí no!

A dins se senten xiscles.

D.ª Grac. — Dintre. ¡Socorro! ¡Un home! ¡Un home!

Albert — Sortint més esverat encara. ¡Doncs ahont me fico!

Atravessa l'escena tot corrent fent caure un parell de cadires y's fica'l quarto de'n Bieló, porta de la dreta Aquí.

Bieló — Dintre. ¡Obriu!

ESCENA XVI

ELVIRETA, GERONI, D.ª GRACIA y BIELÓ

Geroni — Surt amb una escopeta a la mà, tremolant de por. ¡Un home! ¡Jo l'hi vist!

Elvira — Jo també.

D.ª Grac. — Surt amb xambra y enaguas, respirant amb dificultat a causa del susto. ¡Un home en el meu quarto! ¡Ay que m'ofego...!

Geroni — ¿Un altre? Ja han entrat. Ja s' han ficat a casa.

Elvira — Sostenint a D.ª Gracia. ¡Mamà tranquilisis!

D.ª Grac. — Elvireta ¿també l'has vist tú?

Elvira — Sí, senyora.

D.ª Grac. — ¡Un home feréstec, mal carat, renegant com un moro, tot brut y espellifat...

Elvira — A mi no m'ho ha semblat pas.

D.ª Grac. — Està clar, com que t'ha agafat dormida.

Elvira — Ap. Desperta, y ben desperta.

Bieló — Empenyent la porta. ¡Gracies a Déu! Tots s'espinten y fan un xiscle. Soc jo.

Geroni — ¡Bieló!

D.ª Grac. — Me creya qu'era l'home.

Geroni — ¿Y'ls civils?

Bieló — Ap. Prou feyna he tingut a amagarme. Ni rastre.

Geroni — ¿Però, com has entrat?

Bieló — La porta estaba oberta.

Geroni — ¡Ja han entrat; hi han homes a casa...!

Bieló — ¿Y la dòna?

S'en và per la porta de la dreta, ahont s' ha ficat l' Albert.

Elvira — Ap ¡Quin neguit... ara'l trovarà!

D.ª Grac. — Geroni; ¿però que fa'm les mans plegades...? Busqui, regiri...

Geroni — Ara... quan surti'n Bieló.

Bieló — Surt tot esferalat. ¡May ho haguera dit!... Tots el rodeixan.

Elvira — ¡Què hi hà!

D.ª Grac. — ¡Què passa!

Geroni — ¿Els has vist?

Bieló — ¡Horroritseuse!... ¡A la dòna li ha sortit bigoti!..

D.ª Grac. — ¡Ara amb que surt aquest...!

Elvira — Ap. contenta. No l'ha conegut.

Geroni — ¡No'ns vinguis amb orgues! Ho hem de regirar tot.

Bieló — Sí, però, si aquesta gent s' han ficat a casa, qualsevol els ne treu.

Geroni — ¡Calla, ara hi penso! ¡Lo s matenl!

Bieló — Teniu rahó. No hi havía caigut.

D.ª Grac. Es veritat.

Elvira Ap. ¿Què faràn ara?

Geroni A n'en Bieló. Aquí tens l'escopeta. Ves a la finestra del meu quarto y l'engegas.

En Bieló agafa l'escopeta y s'en và per la segona porta de l'esquerra.

D.ª Grac. ¿Y farà soroll?

Geroni Està clar.

D.ª Grac. ¡Ay quina por! Se tapa les orelles. ¿Ja?

Elvira No encara. Se senten dintre dos trets.

Geroni ¡Ja està!

Surt la Cinteta per la porta primera de l'esquerra sense que ningú la vegi sortir.

ESCENA XVII

DITS, CINTETA y BIELÓ

Cint. ¿Què's això? ¿Què passa?

Geroni Que hi ha homes a casa y hem cridat al somatent

Bieló Surt del quarto amb l'escopeta a la mà. Ja se sent remor... Ja venen... Al veure a la Cinteta. ¡Cinteta!

Tot sorprès s'hi acosta y li mira la cara.

Cint. Amb extranyesa. ¿Què mires, badoc? ¿Què no m'has vist may?

Bieló ¿Què t'has afeitat?

Cint. ¡Y ara! ¿què somíes?

Bieló No ho sé; però, jo diría que fa poc t'havía sortit bigoti.

Cint Bé; ¿ahont has anat? ¿a busca'ls civils o a la taberna a buscar la mixa...?

Bieló Ap. Duptant. Com hi ha mon, qu'això sembla cosa de bruixes. Se sent remor dintre.

ESCENA XVIII

DITS, QUICO, HOMES 1.º y 2.º y HOMES

Quico y'ls homes van amb escopetes.

Geroni Ja son aquí. Obrint la porta.

D.ª Grac. Mirintho bé. Surt primer el Quico.

Bieló Hola, Quico.

Quico ¿Sou vosaltres qu'heu engegat dos trets?

Geroni — Sí. ¿Vens sol?

Quico — No. Hem vingut uns quants del somatent.

D.ª Grac. — Qu'entrin, qu'entrin.

Bieló — Sí, que afora fa fret. Surten Homes 1.º y 2.º y Homes.

Hom. 1.er — Santa nit.

Elvira — Ap. ¡Ara sí que'l descobreixen!

Quico — Bé, ¿que ha passat? ¿Què hi ha hagut?

Geroni — Coses grosses.

D.ª Grac. — Coses estranyes.

Bieló — Coses de bruixes. Y si no, que ho digui la Cinteta.

Hom. 1.er — Amb les bruixes les escopetes no hi poden rès.

Cint. — Bé, deixeulo dir a n'aquest.

Quico — Vaja, vinga, que aquí som uns quants de decidits.

D.ª Grac. — Estem sitiats.

Geroni — ¡Tenim lladres a casa!

Hom. 2.on — ¡Això ray...!

Quico — Apa minyons, demhi un cop mà. A uns dels homes que l'acompanyan. Vosaltres aneu a fòra, per si fugen per les finestres. Al Home 1.º Tú ficat a n'aquest quarto. Senyalant al de la dreta. Tú (al Home 2.º) vina amb mí.

D.ª Grac. — Primer mireu el meu.

Quico — Tant se val.

L'Home 1.º y un altre's fiquen al quarto de la dreta. En Quico y un altre's fiquen al primer de l'esquerra. Surten tots quan s'indicarà.

Elvira — Ap. ¡Jo tremolo!

ESCENA XIX

DITS y ALBERT

D.ª Grac. — A n'en Geroni y Bieló Y vosaltres que feu, que no aneu amb ells?

Bieló — Nosaltres aquí, aprop de les dònes.

Geroni — En el lloc de més perill.

L'Home 1.º amb son company, surt treyent a empentes a l'Albert.

Albert — Ep, *cuidadito*, poc a poc, y no toquem... Això ben mirat es un atropell. A un home pacífic no se'l tracta aixís.

Geroni — Tot content. ¡Un, ja'n tenim un!

Elvira — Ap. Pobre Albert ¿què li faràn?

Quico — Sortint amb son company. Aquí dintre no hi ha ningú

D.ª Grac. — ¿Ja has mirat sota'l meu llit?

Quico — Sí, senyora.

Dr.ª Grac. — ¿Y no hi es trovat rès?

Quico — A quí vol que hi hagi trovat sota'l llit de vosté.

D.ª Grac. — ¡Mireu el poca pena!

Geroni — Encarantse amb l'Alber. ¿Y vos que hi feyau aquí dintre?

Bieló — ¿Al meu quarto?... S'acosta a l'Albert y se'l mira de prop. ¡Calla... si aquest es el bigoti que hi vist a la cara de la Cinteta!...

Cint. — Si jo no hi era'l quarto, beneit... que havíes de veure.

Bieló — A l'Albert, apuntantli distretament l'escopeta. Minyó, veniume aquí.

Albert — Abaixantli amb la mà'l canó de l'escopeta. Ep, mestre, que'm sembla que no'n sabeu de manejar armes y s'hos pot disparar.

D.ª Grac. — Ap. Referintse a l'Albert. Aqueixa cara no m'es desconeguda.

Quico — Id. id. ¡Sí es lo senyoret de la carta!...

Bieló — Mirant amb estranyesa la cara de l'Albert y de la Cinteta. Ap. No ho acabo d'entendre. ¡Quant jo dic que això es cosa de bruixes!...

D.ª Grac. — Ha reconegut l'Albert. Se posa tota seria y majestuosa Elvireta. Cridantla. Acostat. ¿El coneixes a n'aquest jove? Referintse a l'Albert.

Elvira — Acostantsi baixant los ulls avergonyida. ¡Mamà!

D.ª Grac. — Explicat; ¿com ha sigut això?...

Albert — Senyora... permetim... jo li diré, jo li esplicaré, jo li contaré, jo li...

Geroni — Ja veuràn... Anem a pams. A l'Albert. ¿Vostè no és de la partida de lladres que corría pels voltants?

Albert — Tot estranyat. ¿Jo?

Quico — Però si no hi hà tal aca, ni tal barraca...

Geroni — ¡Com s'enten...!

Bieló — El civils ho han dit...

Quico — Doncs a mi m'acaban de dir que no hi hà tals

lladres, qu' eran una partida de caçadors...

Albert — Sí, senyors; un servidor y els meus companys que'ls hi deixat a la carena d'aqueixa montanyeta que hi hà aquí devant.

Geroni — ¿Y'ls homes que rodejavan la casa?

Albert — No n' hi vist cap. Com no fos un servidor que la voltava...

Cint. — Ell havía d'esser. Com que tots l'hem vist, cada hú's pensava qu'era un de diferent.

Geroni — Que s'acaba de convencer. ¡Ay burrango! ¿Que 'm dirèu a mí? Se treu la carta que avans havia llegit. ¿Y aquest anònim firmat pel capità de la partida que'm demana diners?

Cint. — Miran la carta. Si es lletra meva... Ho he copiat d'aquella novela que m'ha dat la senyoreta.

Geroni — ¡Bona l'hem feta Geroni!

D.ª Grac. — Es dir que tot aquest rebombori ha sigut perque aquest senyor...

Elvira — ¡Mamà!

Albert — D.ª Gracia... posis a la rahó. Vegi les meves prendes personals... que, ja ho veu, son de totes prendes... Y afegeixi que soc un bon minyó, y que tinc una fortuneta, y qu'estimo moltíssim a la seva filla...

Cint. — Ap. a n'en Bieló. ¿Ho veus? ¿Vas obrint l' ull ara?

Bieló — Ap. Ens ha ben enredat aquest mano.

Albert — Y qu'ella també m'estima...

Cint. — A D.ª Gracia. ¡Deixils casar, pobrets!

Elvira — Mamà, no sigui crudel.

D.ª Grac. — Mij convensuda. A n'en Geroni. Ja ho veu Geroni. Crii filles, y edúquiles, y que li toquin el piano, y li sàpiguen de francès...

Geroni — Referintse a l'Albert. Sembla una bona persona...

D.ª Grac. — Convensuda. Vaja, no'm parlem més. Per no trovarme un' altre vegada amb un embolic com aquest y no passar una nit com la qu'em passat avuy... caseuvos.

Elvira — ¡Gracies, mamà!

Albert — ¡Déu li pagui! Contents.

D.ª Grac. — Es dir... per mi ja no hi hà cap inconvenient. Ara, aquets senyors diràn... Referintse al públic.

L' Elvireta s' adelanta al prosceni.

Elvira — Al públic. No'ns fassin mala passada.
Sols falta'l sí de vostès.
La cosa estarà arreglada
amb un aplauso no més.

TELÓ

OBRES DELS MATEIXOS AUTORS

¡Los húsares del Rey!.—Opereta en un acto. (1)

El jefe de la partida, juguete cómico-lírico en un acto.

Obres de Joan Eugeni Morant

En col·laboració amb D. R. Moragas

¡Fatalidad!, impresión dramática en un acto.

Chalán de honras, escenificación de la vida del hampa en un acto.

Juerga Roja, ídem, íd., íd. (2)

El mundo de las libertinas, drama en cinco actos.

La corte de las Valois, melodrama en cinco actos.

Waterloo, íd. en seis actos y un epílogo.

La última aventura de Nick, astracanada cómico-lírica en un acto y dos cuadros. (3)

En col·laboració amb D. G. Jover

La mujer animosa, opereta en tres actos (4)

Le dernier cri, ídem, íd., íd. (5)

Inèdita

Bella-Rosa, opereta en dos actos y tres cuadros.

---

(1) Música del maestro A. Vila.
(2) Idem del maestro M. G. Llopis.
(3) Idem de los maestros Vivas y Esquerrá.
(4) Idem del maestro Esquerrá.
(5) Idem del maestro Llopis.

Obres de D. Laureano Fontanals

El estudiante, zarzuela en un acto, en colaboración con D. J. López Silva y maestro Chueca.

La dama roja, opereta en tres actos, adaptada al español.

El rey se divierte, ídem, íd., íd.

El pillín de Gangonete, humorada en un acto, en colaboración con D. Javier de Burgos y D. José Carmona.

Preu: UNA pesseta